

1 **Kokoomusopiskelijoiden eduskuntavaaliohjelma vuoden 2023** 2 **vaaleihin**

3 Koulutusjärjestelmämme on ollut maamme ylpeys jo vuosikymmenien ajan. Muiden maiden
4 jatkuvasti peilattaessa omaa järjestelmäänsä Suomeen, me kohtaamme huolestuttavan faktan;
5 suomalainen koulutusjärjestelmä heikkenee joka päivä. Pisa-tulokset laskevat, opettajat kokevat
6 voimattomuutta ja uupumusta, suomalainen nuoriso voi pahoin ja syrjäytymisen riskit lisääntyvät
7 esimerkiksi luku- ja laskutaidon heikkenemisen seurauksena. Jos koulutusjärjestelmää lähdetäisiin
8 nyt rakentamaan nollopisteestä, se ei näyttäisi nykyisen kaltaiselta. Tilastojen valossa heikentyvät
9 oppimistulokset pakottavat tarkastelemaan nykyistä koulutusjärjestelmäämme viimeaikaista
10 kehitystä.

11 Ennen kuin voidaan pureutua siihen, miten koko suomalainen koulutusjärjestelmä voidaan kääntää
12 uuteen asentoon, täytyy koulutukselle asettaa tavoitteet. Tulevalla hallituskaudella koulutuspolitiikka
13 tulee palauttaa kestäviin ekologisiin ja taloudellisiin raameihin. Suomalainen yhteiskunta uskoo
14 laajasti mahdollisuuksien tasa-arvoon. Ajatukseen siitä, että jokainen lapsi ansaitsee
15 mahdollisuuden menestyä ja kehittyä parhaaksi versioksi itsestään. Tämä on itsestään selvä
16 lähtökohta, jolle koulutusjärjestelmän tulee rakentua. Mahdollisuuksien tasa-arvo ei ole sama asia
17 kuin tasapäästäminen, joka ei ole tavoiteltava asianlaita. Tavoiteltavaa on se, että jokainen lapsi ja
18 nuori saa koulutusjärjestelmältä itselleen tarpeelliset työkalut elämäänsä.

19 Koulutus tulee ottaa ensi vaalikauden kärkitavoitteeksi. Tässä ohjelmassa Kokoomuksen
20 Opiskelijaliitto Tuhatkunta esittää ratkaisuja ongelmiin, jotka tällä hetkellä estävät suomalaista
21 koulutusjärjestelmää nousemaan takaisin kohti maailman kärkeä.

22 **PANOSTUKSET VARHAISKASVATUKSEEN**

23 Emme voi tarpeeksi korostaa varhaiskasvatuksen merkitystä niin lapsen sosiaalisessa,
24 emotionaalisessa kuin fyysisessä kehityksessä. Kiinnittyminen yhteiskuntaan varhaisella iällä
25 kasvatuksen ja koulutuksen avulla palvelee sekä yhteiskuntaa että yksilöä parhaalla mahdollisella
26 tavalla. Syrjäytymisen uhka, oppimisen vaikeudet ja mahdolliset haasteet perhe-elämässä voidaan
27 parhaiten havaita varhaiskasvatukseen osallistumisen kautta. Laadukas, turvallinen ja kaikille
28 saavutettava varhaiskasvatus on paras keino integroida lapsi osaksi yhteiskuntaa jo varhaisella iällä
29 ja on suuri avaintekijä mahdollisuuksien tasa-arvon edistäjänä. Panostukset lapsen varhaisiin
30 vuosiin ovat välttämättömiä.

31 **Osallistumisaste ylös**

- 32 • Poistetaan kotihoidontuki. Tuen käyttäjistä äitejä on yli 90 %. Kotihoidontuen poisto antaa
33 perheille kannustimia laittaa lapset varhaiskasvatukseen piiriin sekä poistaa kannustimet
34 jättäytyä pois työelämästä.
- 35 • Asetetaan seuraavalla hallituskaudella konkreettinen tavoitevuosi varhaiskasvatuksen
36 maksuttomuudelle ja luodaan konkreettinen tiekartta tavoitteen saavuttamiseksi.

- 37 • Otetaan Suomessa käyttöön valtakunnallisesti kaksivuotinen esiopetus.
38 • Esiopetuksesta voidaan siirtyä koulumaailmaan joustavasti jo 6-vuotiaana, mikäli lapsen
39 taidot ovat siihen riittävällä tasolla

40 **Tarvittavaa tukea lapsille**

- 41 • Taataan jokaiselle lapselle mahdollisuus tarvittaviin tukitoimiin varhaiskasvatuksessa.
42 Erityistarpeita vaativille ja oppimisvaikeuksista kärsiville lapsille tulee olla saatavilla
43 erityisavustaja.
44 • Huolehditaan, että jokaisella alueella on mahdollisuus varhaiskasvatuksen erityisopettajan
45 vierailuihin ja havainnointiin.
46 • Tiivistetään moniammatillista yhteistyötä varhaiskasvatuksen, neuvoloiden ja
47 sosiaaliohjauksen välillä. Esimerkiksi lapsen ajankohtainen varhaiskasvatussuunnitelma
48 tulee olla neuvolan saavutettavissa vuosittain.
49 • Huolehditaan, että varhaiskasvattajat pystyvät ohjaamaan perheen avun piiriin, mikäli
50 haasteita ilmenee. Perheneuvolat, sosiaalihuolto, sekä kolmannen sektorin palvelut tulee
51 olla kaikille saavutettavissa.

52 **Huomiota työvoimapulaan**

- 53 • Lisätään runsaasti kasvatusalan opiskelijoiden aloituspaikkoja, etenkin suuriin
54 kasvukeskuksiin. Pula ei ole ainoastaan varhaiskasvatuksen opettajista, vaan
55 erityisopettajista, sosionomeista, lastenhoitajista ja erityisavustajista. Aloituspaikkoja tulee
56 siten lisätä myös toiselle asteelle.
57 • Panostetaan alan pitovoimaan. Tämä vaatii henkilöstön jatkuvaa koulutusta, uran
58 etenemismahdollisuuksia, inhimillisiä työoloja ja tarvittavia tukitoimia lapsille, jotta ryhmän
59 pedagogiikka voidaan toteuttaa laadukkaasti.
60 • Lisätään työperäistä maahanmuuttoa työvoimapulan helpottamiseksi tarvehankintaa
61 keventämällä sekä Suomen houkuttelevuutta parantamalla.
62 • Perutaan Marinin hallituksen toteuttamat leikkaukset koulutuksen tasa-arvorahoitukseen.

63 **PERUSKOULU KUNTOON!**

64 Suomalaisen peruskoulun tehtävä on mahdollistaa jokaisen lapsen kehittyminen suomalaisen
65 yhteiskunnan aktiiviseksi ja osaavaksi kansalaiseksi sekä riittävän perussivistyksen antaminen koko
66 kansalle lähtökohdista riippumatta. Peruskoulun tehtävänä on taata mahdollisuuksien tasa-arvon
67 toteutuminen, sillä oppilaiden lähtötasot peruskoulun alussa ovat hyvin erilaisia. Yksi osaa jo lukea
68 ja kirjoittaa, toinen vasta harjoittelee. Kolmannella on haasteita ymmärtää opetuskieltä ja neljännellä
69 on vaikeuksia sopeutua koulun rytmiin ja keskittyä opetukseen. Kaikki tarvitsevat erilaista tukea ja
70 koulujärjestelmämme täytyy vastata tähän.

71 **Opettajat ovat maamme selkäranka**

- 72 • Keskitetään resursseja erityisen tuen tarpeessa oleviin oppilaisiin, jotta inklusio voidaan
73 toteuttaa mahdollisimman laadukkaasti ja luokahuoneiden työrauha säilyy
74 • Kiinnitetään huomiota ryhmäkokoihin, jotta opettajilla on paremmat lähtökohdat auttaa
75 jokaista oppilasta
76 • Lisätään opettajien mahdollisuuksia päivittää ja täydentää osaamistaan joustavasti niin
77 opettavien aineiden substanssin kuin alati tutkimustyön kautta kehittyvän pedagogiikan
78 koulutuksilla
79 • Karsitaan opettajilta hallinnollista työtä ja siirretään vastuuta näistä esimerkiksi
80 koulunkäyntiavustajille
81 • Vähennetään opettajia kuormittavia lyhyen aikavälin kehittämishankkeita ja annetaan
82 opettajille työrauha
83 • Opettajilla tulee olla mahdollisuus poistaa häiriköivä oppilas luokasta ja tarvittaessa ohjata
84 rehtorin puheille. Myös puhelimien käyttöä tulee voida rajoittaa. Avoimiin
85 oppimisympäristöihin tulee suhtautua kriittisesti.

86 **Oppimistulokset kasvuun ja huomiota lasten pahoinvointiin**

- 87 • Lisätään valtakunnallista arviointia peruskouluun, erityisesti viimeisinä vuosina ennen
88 toiselle asteelle siirtymistä. Tällä tavalla saadaan tasattua koulujen välisiä arviointieroja ja
89 toisen asteen opiskelijavalinnasta tulee tasa-arvoisempaa. Tämä voidaan toteuttaa
90 esimerkiksi korvaamalla yksi peruskoulun koesuoritus valtakunnallisella kokeella.
91 • Hyödynnetään digitaalisia ympäristöjä ja oppimiskäytäntöjä silloin, kun ne ovat
92 pedagogisesti perusteltavissa. Digitaaliset ja siihen kytköksissä olevat taidot kuten
93 monilukutaito ja kriittinen tietolähteiden tarkastelu ovat yhä tärkeämpiä osaamisalueita.
94 • Jalkautetaan sosiaalityö peruskouluun koulusosionomien muodossa. Sosiaalialan
95 ammattilaisten tehtävä koulussa olisi lapsen henkilökohtaisen elämän haasteisiin
96 tarttuminen ja ohjaaminen tarvittavan avun piiriin. Tämä antaa opettajalle mahdollisuuden
97 keskittyä pääsääntöiseen tehtävään eli pedagogiikkaan. Toiminta tehostuu, kun kaikki
98 saavat keskittyä omaan erityisosaamiseensa.
99 • Huolehditaan, että koulumaailman sisällä toimivat sote-palvelut toimivat myös vastuiden
100 siirryttyä hyvinvointialueille
101 • Lisätään opinto-ohjauksen määrää 8–9-vuosiluokilla. Peruskoulun päättymisen lähestyessä
102 oppilaat tekevät ensimmäistä kertaa opintopolkunsa aikana merkittäviä päätöksiä omasta
103 tulevaisuudestaan. Etenkin tarvittava tieto ammatillisen oppilaitosten
104 opiskelumahdollisuuksista jää usein lukion varjoon. Tuomalla kaikki vaihtoehdot oppilaiden
105 tietoon voidaan ennaltaehkäistä koulupudokkuutta.

106 **Päivitetään tuntijakojärjestelmä vastaamaan nykypäivää**

- 107 • Annetaan oppilaille vapaus itseohjautuvuuteen omien kiinnostuksen kohteidensa mukaan.
108 Lisätään opetussuunnitelmaan vapaan oppimisen osa-alue, jossa oppilas saa itse valita
109 opiskeltavan oppiaineen. Tämä mahdollistaa oppilaalle mielekkään opiskelutavan,

- 110 vahvistaa itsetuntoa ja antaa yksilökohtaiset mahdollisuudet edetä valitsemassaan
111 oppiaineessa kiinnostuksen kohteidensa mukaan.
- 112 • Vahvistetaan talous- ja yhteiskuntakasvatusta peruskoulun varrella lisäämällä siihen
113 käytettäviä vuosiviikkotunteja. Näin tuetaan lasten ja nuorten demokraattisen vaikuttamisen
114 ja taloudenhallinnan osaamista.
  - 115 • Muutetaan uskonnon oppiaine uskontotiedoksi ja vähennetään sen osuutta perusopetuksen
116 tuntijaossa.

117 **Jyrkkä ei koulukiusaamiselle**

- 118 • Puututaan koulukiusaamiseen entistä vahvemmin. Silloin kun kiusaaminen täyttää rikoksen
119 tunnusmerkistön, tulee koulujen tehdä yhteistyötä poliisin kanssa ja selvittää tapahtumat
120 asiaankuuluvalla tavalla.
- 121 • Lopetetaan lasten tekemien rikosten vähättely. Loppukädessä vastuu lasten toiminnasta on
122 yhtäältä vanhemmilla ja toisaalta lasta valvovalla aikuisella. Vastuuhenkilöllä tulee olla osa
123 rikosten selvittämisessä. Mikäli kiusaaminen on jatkuvaa ja toistuvaa, tekijän tulee vaihtaa
124 oppilaitosta.
- 125 • Huolehditaan siitä, että opettaja saa säännöllistä koulutusta kiusaamisen vastaisiin
126 toimintatapoihin liittyen.

127 **ENEMMÄN TUKEA TOISELLE ASTEELLE!**

128 Vuonna 2021 toteutetun uudistuksen myötä toiseen asteen tutkinto tuli pakolliseksi koko ikäluokalle.
129 Tutkinnon voi suorittaa peruskoulun jälkeen lukiossa tai ammattikoulussa. Suoritustapoihin kuuluvat
130 myös useamman tutkinnon opiskelumahdollisuus (kaksois- tai kolmoistutkinto) sekä työnteon
131 yhteydessä suoritettava oppi- ja koulutussopimus. Suurta huolta ovat herättäneet toisen asteen
132 opiskelijoiden uupumus ja mielenterveysongelmat, jotka ovat suorastaan räjähtäneet käsiin.

133 **Tarvittavaa tukea opiskelijoille**

- 134 • Jalkautetaan etsivä nuorisotyö myös toiselle asteelle, jolloin sosiaalialan ammattilaiset
135 voivat tarttua mahdolliseen koulupudokkuuteen, mielenterveysongelmiin ja sosiaalisiin
136 haasteisiin ajoissa.
- 137 • Panostetaan opinto-ohjauksen laatuun ja saavutettavuuteen säätämällä opinto-ohjaaja-
138 mitoitus ja hyödyntämällä digitaalisia palveluja. Näin voidaan myös ehkäistä ei-toivottuja
139 välivuosia toisen asteen ja korkeakoulutuksen välillä.
- 140 • Huolehditaan toisella asteella tarvittavasta tukiopetuksesta oppimistulosten parantamiseksi.

141 **Laajempaa osaamista ja oppimistulokset kasvuun**

- 142 • Lisätään toisen asteen ja korkeakoulujen välistä yhteistyötä ja avataan korkeakoulujen
143 kurssivalikoimaa laajemmin toisen asteen opiskelijoille. Toisen asteen tutkintoa suorittaville
144 tulee antaa tasavertaiset mahdollisuudet suorittaa opintoja ilmaiseksi avoimessa
145 yliopistossa ja ammattikorkeakoulussa 25 opintopisteen verran.

- 146 • Lisätään toiselle asteelle valtakunnalliset osaamisen laatukriteerit, kuten peruskoulussa on.
147 • Tehdään oppisopimusopiskelijan palkasta progressiivinen, joka nousee osaamisen
148 karttuessa. Tarvittavien taitojen oppiminen varmistetaan erilaisia näytöillä. Palkan
149 kasvaminen osaamisen mukaan luo kannusteen opiskelijalle osaamisen edistämiseen.
150 • Hyödynnetään ylioppilaskokeiden valvonnassa muita kuin opettajia. Näin opettajille jää
151 aikaa omien opetusryhmiensä opettamiseen sekä opetuksen suunnitteluun ja arviointiin.

152 KORKEAKOULUTUKSESTA SUOMEN VALTTIKORTTI

153 Kuluneella hallituskaudella koulutuspolitiikka on alistettu keskustalaisen aluepolitiikan välineeksi.
154 Tämän tulee loppua, siltarumpupolitiikalle ole enää varaa. Seuraavalla hallituskaudella suunnan
155 tulee muuttua. Suomen kokoisella maalla ei ole varaa muuhun kuin rahallisten resurssien
156 keskittämiseen huippututkimuksen tekemiselle. Nykyinen politiikka ei vie meitä lähelle maailman
157 kärkeä tai houkuttele maahamme kansainvälisiä osaajia. Meidän pitää pystyä parempaan.

158 **Koulutuskenttä vastaamaan tarpeitaan**

- 159 • Vahvistetaan korkeakoulujen profiloitumista. Jaetaan korkeakouluille koulutusvastuut siten,
160 että vastuut vastaavat koulun profiilia. Kaikkien korkeakoulujen ei tarvitse olla monialaisia.
161 • Suomen hajanaista korkeakoulukenttää tulee keskittää suurempiin yksiköihin. Erityisesti
162 ammattikorkeakouluja tulee yhdistää. Yliopistojen keskittäminen tulee aloittaa karsimalla
163 filiaaleja.
164 • Korkeakoulujen aloituspaikkoja tulee lisätä, jotta saavutamme 50 % korkeakoulutusasteen
165 toiselta asteelta valmistuvasta ikäluokasta. Aloituspaikkoja on lisättävä ensisijaisesti
166 osaajapulasta kärsiville aloille, kuten kasvatus- ja sotealoille. Lisäksi aloituspaikkoja tulee
167 lisätä aloille, joilla on odotettavissa kasvua tulevaisuudessa. Paikkoja lisätessä on
168 kiinnitettävä huomiota koulutuksen laatuun, eikä ainoastaan määrään ja varmistaa tämän
169 toteutuminen rahoittamalla lisätyt koulutuspaikat täysimääräisesti.
170 • Lähtökohtaisesti korkeakoulujen profiilit määrittävät sen, minne aloituspaikkoja
171 maantieteellisesti lisätään. Aloituspaikkojen lisäämisessä tulee kuitenkin huomioida myös
172 pääkaupunkiseudun ja kasvukeskusten suhteellisesti matalammat aloituspaikkamäärät
173 pienempiin korkeakoulukaupunkeihin nähden.

174 **Korkeakoulutus nykypäivään**

- 175 • Huomioidaan korkeakoulujen rahoitusmallin laatukriteeristössä joustavien opiskelutapojen
176 toteutus. Opiskelijoilla täytyy olla mahdollisuus suunnitella ja tehdä opintojaan parhaaksi
177 näkemällään tavalla. Onkin tärkeää tarjota lähiopetuksen rinnalla myös etäopetusta tai
178 muita opiskelumuotoja.
179 • Lisätään yhteistyötä yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen välillä ja mahdollistetaan ristiin
180 opiskelu niiden välillä. Säilytetään kuitenkin vahva duaalimalli.
181 • Rajataan ensikertalaiskiintiö korkeintaan 50 prosenttiin.

- 182 • Monipuolistetaan väyliä korkeakouluun pääsemiseksi. Esimerkiksi mahdollistetaan
183 perinteisten väylien rinnalle vahvemmin avoimen yliopiston väylä päästä korkeakouluun.
184 • Poistetaan ylioppilaskuntien pakkojäsenyys.

185 **Rahoitusmalli kuntoon ja Suomesta korkeakoulutuksen huippumaa**

- 186 • Muutetaan korkeakoulujen rahoitusmallia siten, että rahoitus tulee suoritettujen tutkintojen
187 sijaan suoritettujen opintopisteiden perusteella.
188 • Lisätään yritysten ja korkeakoulujen yhteistyötä sekä koulutuksen että työmarkkinoiden
189 osalta.
190 • Pääomitetään korkeakouluja tuntuvasti koulutusinvestointien synnyttämiseksi.
191 • Turvataan täysimääräisesti rahoitus kuluneella hallituskaudella lisätyille aloituspaikoille.
192 Pitkällä aikavälillä huomiota tulee kuitenkin kiinnittää vahvempaan profiloitumiseen.